

Een dagje aan zee

Roy Slaterus

Met veel kabaal spatten de golven uiteen op de rotsen voor ons. Ik kijk hoe het witte schuim door de wind meegenomen wordt en een spoor van regenboogkleuren achterlaat. De wind komt uit het zuidwesten en is iets in kracht afgenomen. Ik geniet van de zon. Iedereen zwijgt en kijkt ingespannen over zee. Ik leun achterover tegen de vuurtoren. Voor ons dobert een zeehond. Ik probeer een beetje weg te dromen.

Ik hoor iemand roepen: "Sooty going north." Ik reageer niet. Ik kijk naar de horizon. Vrijwel continu glijden er vogels door mijn beeld. De meeste vogels vliegen in noordwestelijke richting. Ze zijn op weg naar de Atlantische Oceaan. Ieder uur passeren er honderden Jan van Genten, Noordse Stormvogels, Drieteenmeeuwen en Alken. Recht voor me zie ik de contouren van een eiland. Geen schepen of boeien, alleen dat eiland is er om naar te staren. Weer hoor ik iemand roepen: "Sooty going north." Inderdaad zie ik een Grauwe Pijlstormvogel langsvliegen.

Mijn gedachten gaan weer uit naar het eilandje aan de horizon. Fair Isle is de naam van dat eiland. Dat weet ik maar al te goed. Het is een van de meest tot de verbeelding sprekende plaatsen om vogels te kijken. Het is ongetwijfeld de beste plek om in Schotland een zeldzaamheid te vinden. Ik vraag me af waarom ik hier ben en niet daar. Hoe zou het daar zijn? Het ziet er behoorlijk heuvelachtig uit. In ieder geval is het daar niet zo plat als hier op North Ronaldsay. Zou het eiland daarom zo'n aantrekkingskracht hebben op boven zee verdwaalde trekvogels? Ik hoor iemand zeggen dat er op Fair Isle de afgelopen week slechts een Draaihals en een Spotvogel gevonden zijn. Hier op North Ronaldsay zaten tenminste een Roodmus en een Sperwergrasmus. Bovendien was de zeetrek veel beter langs North Ronaldsay. Ik hoor een Raaf roepen en besluit om de zee nog eens af te turen. Het verlangen naar Fair Isle verdwijnt snel.

Ik verbaas me er weer over hoe gigantisch veel zeevogels er langsvliegen. Tientallen Noordse en Grauwe Pijlen, Grote en Kleine Jagers. Af en toe een Middelste of een Kleinste Jager. Regelmatig wat Zwarte Zeekoeten en

Papegaaiduikers. Diverse Kuifaalscholvers. Een enkele IJsduiker. Een paar Stormvogeltjes en wat minder Vaaltjes. Al deze soorten heb ik de afgelopen twee dagen kunnen bekijken, doorgaans onder goede omstandigheden. In zee zwemmen Grijs Zeehonden en Bruinvissen. Zelfs een enorme Reuzenhaai was geruime tijd aan de oppervlakte aan het foerageren geweest.

Plotseling schreeuwt iemand: "Med Shear!" Eventjes maak ik me ongerust, aangezien ik niet zo snel begrepen heb, welke vogelsoort er bedoeld wordt. Direct daarna zie ik dat er dichtbij een pijl aan komt vliegen. Het is een Vale Pijlstormvogel! De vogel laat zich zeer fraai bekijken gedurende een halve minuut. Eventjes heerst er een opgewonden stemming onder de waarnemers. Er wordt gepraat en gelachen. Daarna is het weer stil. Er wordt weer serieus over zee gekeken en de opwindning verdwijnt langzaam.

De rest van de dag blijven we zo zitten. De meeste vogelsoorten blijven tot ver in de middag goed doorvliegen. Tegen het einde van de dag komen bovendien twee onvolwassen Vorkstaartmeeuwen voor de kust foerageren. Het is overbodig om te zeggen dat ik geweldig genoten heb van deze dag. Maar hoe beleefde Steve -een vogelaar woonachtig op North Ronaldsay- deze dag? Ergens tussen de Vale Pijl en de Vorkstaartmeeuwen in presteerde hij het om leunend tegen de vuurtoren achter zijn telescoop in slaap te vallen! De honderden vogels die langs zijn netvlies gleden konden daar niets aan veranderen. Op dat soort momenten leer je relativeren!

Plotseling hoor ik iemand roepen: "Grauwe Pijl naar noord." Ik schrik wakker en open mijn ogen. Ik moet eventjes wennen aan het felle zonlicht. Met half dichtgeknepen ogen zoek ik de horizon af van boei tot boot, maar ik kan de vogel niet vinden. Ik kijk nog wat in het rond. De zeehond zwemt er nog. Er lopen wat Steenlopers op de rotsblokken. Dan stap ik op mijn fiets en rij met een voldaan gevoel de Zuidpier af, terug naar IJmuiden. Ik denk bij me zelf: "Zoveel anders is het hier niet."

Met deze anekdote wil ik niet aangeven dat zeetrekten (of zoekijken zoals de Britten zeggen) slaapverwekkend is. Integendeel. Ik wil ook niet beweren dat vogels snel gaan vervelen. Uit deze anekdote blijkt evenmin dat de Zuidpier van IJmuiden een waanzinnige plek is voor het doen van zeetrekwaarnemingen. Het enige dat uit deze anekdote blijkt is dat ik regelmatig het verlangen koester om bijzondere vogels te zien, het liefst in grote aantallen in de omgeving waar ze thuishoren, en dat ik zo nu en dan ook besef dat ik iedere dag in Zuid-Kennemerland, of waar dan ook, in die gelegenheid ben. Kent u dat gevoel?